

bepaald persoon
en, die moeten
pro en contra
as van anderen;
keuze incompe-
ns anders kom-
it in de schaal,
ts heeft uit te
er feitelijk ver-
een dergelijke
te dienen. In
neer of minder
pe langs dezen
pe beslissingen,
doch aan het

naar ze zijn, voor
voldoende om
erkwijze onzer
der personen
r het gevolgde
en ze is vrij
lijk — stelt
waarschijnlijk

van de grootste
vraag, of wij
eloooven, dat de
ons vervuld is.
kan men soms
nemen. Velen
uitaire vergade-
lligen Geest en
eciaal kerk-
kerkelijke bij-
gunst deelen.
vreemd vinden,
tenschappelijke
en blijven
ikkelijk achten.
g des Hellen
rkelijke ver-
zonder critiek

at mij vrij ge-
erde kerkbegrip.
Gods verbonds-
ar dat volk is
an ik niet met
staat ook tot
willen beweren,
n, speciaal het
t, met terzijde
van de niet-
in het konink-
is over heel de
s zij, die in de
als „mensen
aar de politiek,
ischap, en wat
ristelijk ver-
dsbeloften van
e, speciaal van
in de roomsche

rom zulk rede-
de leiding des
dianaangaande,
een tweezijdig
ft ons die be-
band met Zijn
n, in de liefde
elkaar zonden
n we in eigen
en en toezien
lui worden om
kken en plooiën
ereiken willen.
e zijn werkelijk
eschiedenis ver-
oden komt over
der geestelijke
en tot valsche
poudswraak, die
de onmogelijk-
taut, tenzij men
binnen de
rk”.

toestanden der
kerkmensen
re vergadering,
zulke vergade-
tegen konkrete
re vergadering,
t, met bepaalde
moeten zeggen.
adacht van dat
eneraliseert
ich respect ver-
en juist omdat
mende vergade-
le tendenzen of
nder erkenning.
ieder daarmee
ne zaken”. Maar
g, dat wij allen
den verborgen”,
es Heeren. Met

wat wij daaruit weten, hebben wij op de geschiedenis
ieder oogenblik in te werken.

✱

Respect voor kerkelijke vergaderingen tenslotte,
dat is vanzelf al een onding, wanneer men de vergade-
ring neemt in tegenstelling met wat voorts in de
kerk te doen is. Christus heeft aan de apostelen
beloofd, dat de Geest hen in alle waarheid leiden zou,
en Hij heeft aan de zeven en aan de zeventig maal
zeven gemeenten heerlijke beloften gegeven. Maar heeft
Hij ooit gezegd, dat hij die zegeningen reserveert voor
de kerk-in-vergadering, of voor de apostelen-in-
convent? Neen. Natuurlijk niet. Want volgens
het schriftuurlijke kerkrecht komt de vergadering op
uit het ambt aller geloovigen, en mag zij dus nooit in
contra-positie komen te staan tegenover het volle leven
der kerken zelf.

Respect voor de „meerdere” vergaderingen komt
derhalve te laat, als niet de „mindere” „respect”
hebben voor de wet des Heeren. En respect voor de
kerkelijke vergaderingen (zoowel „meerdere” als
„mindere”) komt te laat, als niet de geloovigen samen
beven voor Zijn Woord, om alles daarnaar in te richten.

Als in de mindere partijdigheid heerscht (hoe
wordt den ééne keer de verkiezing van een „secundus”
bij theengaan van een „primus” noodig geacht, maar
den volgende keer soms opzettelijk verhinderd?), of
eersucht, of een tendenz om in te gaan tegen de ge-
dachte van de formulieren ter bevestiging van ambts-
dragers, de gedachte n.l., dat de regeering niet bij één
alleen, en ook niet bij zeer weinigen behoort te zijn
(hoe wordt op dat punt niet onder ons vergeten, wat
de formulieren „der vaderen” zeggen, en hoe onbekoort
is soms niet de uitval tegen wie op dit euvel wijst?),
kortom, als het in de mindere vergaderingen niet pluis
is, dan kunnen de meerdere niet zegenend werken,
zonder blok aan 't been. Respect voor de meerdere ver-
gaderingen mag niet de aandacht afleiden van de
zwakheden of zonden der mindere; deze alle komen
immers in de meerdere terug?

En zoo is het ook wat de verhouding tusschen een
kerkelijke vergadering en het overige leven der
kerk betreft. Er zijn neigingen om een vergadering te
stellen in contra-positie tegenover het volle leven der
kerk. 't Is gebeurd, dat in de pers druk en heilzaam,
wij opklarend „gepraat” werd over de aanhangige
kwesties (de polemiek der professoren Kuyper en Hepp),
zoo „gepraat”, dat de rust, die verstoord was, weder-
keerde, terwijl tegelijkertijd iemand, die in de pers aan
dat herstel der rust door nuchtere argumentatie in de
pers niet had meegedaan (wat voor zijn vrije verkiezing
bleef), ineens het volk verraste met de mededeeling,
ja, er moest wel een geheime synode zijn, want we
moesten eens praten. Wie had dat praten op 't agendum
gezet? Geen enkele mindere vergadering. En als men
dan tegelijkertijd constateeren kan, hoe opzettelijk in
sommige persorganen het ééne punt, waarover wel te
„praten” viel (brief Prof. Grelidannus inzake commissie-
van-acht) doodgezwegen wordt, en de vrede der kerk
meer gesuggereerd, dan gemaakt wordt, dan komt de
vraag boven, of niet een vergadering hier wordt ge-
plaatst los naast het eigenlijke leven der kerk, en of
niet onbedoeld haar het recht toegekend wordt, dat ze
toch nimmer heeft, het recht n.l., om mechanisch een
vaasje synthetische olie uit te gieten op de woelige
golven der kerk? Maar olie op de golven gieten, dat
moet eerst in den vrijen omgang der kerkleden zelf
gebeuren, en daarna pas kan 't gebeuren in de ver-
gaderingen der kerk. Niet doordat ze 't leven der
kerk probeeren te opprimereen, maar doordat ze haar
agendum goed en gehoorzaam afwerken, en vooral niet
zich inlaten met dingen, die geen agendapunten voor
haar mogen zijn.

Respect voor meerdere vergaderingen? Maar dat
is slechts mogelijk bij respect VAN meerdere vergade-
ringen. Laat deze respect hebben voor al wat goed en
billijk is, voor wie waarheid spreken en daardoor —
dat ze zelf niet weten hoe — wel vrede moeten maken,
omdat de belofte Gods dit resultaat bond aan dat
werk. Laat de meerdere vergadering respect hebben
voor Gods Geest, die begint bij het begin, en die dus
niet begint bij HAAR! Hij begint in de geloovigen, die
hun ambt hebben, in de kerkeraden, in de pers, in de
gezinnen, in de gebedskamer, in de vrije oefening van
de consciëntie van wie in Christus' vrijheid staat. En
al wat daar goed en waarachtig is, laat de meerdere
vergadering dat respecteren, en DAARAAN dienst-
baar willen zijn, gerechtigheid werkende voor haar
deel. Laat ze niet generaliseeren over „verhoudingen”
praten, om aan de konkrete „feiten” geen aandacht
te schenken of te helpen schenken. Laat ze niet argu-
menteerende critiek op bepaalde handelingen ook
van haar zelf, afdoen door onbewezen hypothesen inzake
„wantrouwen” bij de critici, hetgeen al weer beteekent:
de feiten, en de concrete vraagpunten, laten loopen.
Laat ze niet zelf „vertrouwen” eischen in kwesties, waarbij
van een vertrouwensfeer niets noodig is, doch nuchtere
argumentatie gevraagd wordt — door den Geest, die de
kerk leiden wil, doch nooit mechanisch, wijl alleen,
in volle inwerkingstelling van haar eigen vermogens.

En als het met het respect van de kerkelijke ver-
gaderingen in orde is, dan zal het met het respect voor
kerkelijke vergaderingen ook in orde komen. Er liggen
namelijk groote en duurzame beloften Gods: Hij zal
Zijn werk, dat Hij begonnen heeft (buiten de meerdere
vergaderingen dus) ook voleinden (o.m. in de meer-
dere vergaderingen). Maar men moet Hem dan ook laten
werken in Zijn eigen orde. Elke meerdere vergadering,
die aan kwade gevolgen dookert, doch de oorzaak

der kwaal niet ziet, noch uit helpt rukken (helpen,
zoover het haar taak mocht zijn), ondermijnt het respect
voor het begin van de wegen des Geestes, laat Hem
bij het begin alleen werken, zoo ze Hem al niet
wederstaat en doet verkeerd, als zij voor zich het
respect vraagt, dat zij zelf voor Gods werk en voor
de orde daarvan, heeft noch opwekt.

Het vrije ambt der geloovigen is het begin,
de vergadering is maar vervolg. Zóó is Gods orde.
Een meerdere vergadering, die DEZE ZIJNE ORDE
niet respecteert, verdient geen respect, doch moet om
's Heeren wil in het aangezicht (der kerk) weerstaan
worden, opdat de kerk des Heeren haar vrijheid moge
genieten, die ze in Christus Jezus heeft.

K. S.

Drachten.

Voor „Persschouw” bestemde ik verleden week een
stukje, waarin o.m. naar Ds Veldkamp verwezen wordt.
Men gelieve dus te bedenken, dat het nu geplaatste voor
het vorig nummer bestemd was, doch toen wegens
plaatsgebrek bleef liggen.

Intusschen is Ds Veldkamp uitgesproken. Volgende
week hoop ik daarom mijn slotopmerking te geven.

K. S.

De zelfstandigheid der plaatselijke kerk (V.)

Op de vraag: mag de meerdere vergadering eigen-
machtig ingrijpen in de plaatselijke kerk, was het
antwoord: Neen!

Die macht bezit de meerdere vergadering rechteus
niet.

Want de macht moet zich toch gronden in een recht.
En dat recht moet dan gevonden kunnen worden.

Voor deze hogere macht nu is geen rechtsgrond
aanwezig. Dit wordt zeer eenvoudig uitgewezen door
de verhouding, waarin plaatselijke kerk en meer-
dere vergadering tegenover elkaar staan.

De plaatselijke kerken zijn geen onderdeelen van een
groot geheel. Ze zijn óók niet door een hogere ver-
gadering, die eerst was, gecreëerd. Maar omge-
keerd hebben de synoden haar bestaan te danken aan
de plaatselijke kerken. Ze bestaan krachtens usantie
als instelling, als samenkomst van afgevaardigden
voor een bepaald momentelijk doel, maar niet als col-
lege, zooals de kerkeraad.

Hoe zouden deze vergaderingen ooit tot hogere mach-
ten boven het ambt en hoven de plaatselijke kerken
worden? Laat ons in 'toeg vatten het ontstaan van
meerdere vergaderingen in den allereenvoudigsten vorm.

De meerdere vergadering is ontstaan uit de behoefte,
die de plaatselijke kerken aan elkaar hadden. Stellen
we ons het kerkverband een oogenblik voor als het
verband van drie kerken, die slechts elkaar hebben
in een uitgestrekte omgeving. Deze drie plaatselijke
kerken zoeken elkaar, en spreken af, dat ze elkander
zullen steunen met raad en daad. Om dit contact te
oefenen komen ze op bepaalde tijden samen. Om het
maar weer eenvoudig te nemen: ze komen samen in
de drie predikanten als afgevaardigden. Dat is dan
dus een synode van drie man. Deze drie broeders zijn
samen, niet om zich in hun ambt voor de andere
kerken te laten gelden, maar elk vertegenwoordigende
eigen kerk. Elk met eigen ambt in eigen kerk, maar
niet met ambtsmacht tegenover elkaar.

Doordat deze drie nu bij elkaar zijn, ontstaat daar
in die drie toch geen hogere macht, die komt te
staan boven de kerkeraden van de gemeenten.

B. krijgt daardoor niet te zeggen in de kerk van A.
en C. en A. niet in de kerk van B. en C. Al evenmin,
mutatis mutandis, als, wanneer winkeliers confereeren,
de een daardoor gezag krijgt in den winkel van den
ander.

Doordat en terwijl ze bij elkaar zijn, ontstaat daar
dus geen hogere macht. En zooals dit voor drie geldt,
geldt dit ook voor vier en voor honderd. De vergadering
kan zelfs wel zeer indrukwekkend worden, maar de
hogere macht komt nergens vandaan, heeft geen
schijn van rechtsgrond en is dus ook nergens te vinden.

✱

Deze eenvoudige voorstelling dient niet, om het gezag
der synoden te verkleinen. Integendeel, wij behooren er
naar te staan, dat de meerdere vergaderingen zich met
macht kunnen laten gelden tegen alle independentis-
tische willekeur van de plaatselijke kerken en behooren
het te waardeeren, dat ze zich daartegen met het gezag
van Gods Woord gestreng laten gelden.

't Is er alléén maar om te doen dit ééne punt af
te snijden, dat de meerdere vergadering een hogere
macht is, die zich in de plaatselijke kerk boven het
ambt en in plaats van het ambt mag stellen, bijvoorbeeld
door eigenmachtig ambtsdragers te ontzetten uit
het ambt.

Daartoe ontbreekt aan de meerdere vergadering het
recht. En dit is wel zóó sterk, dat de plaatselijke kerken
te samen of afzonderlijk aan de synodes dit recht
zelfs niet mogen overdragen, omdat dit zou zijn een
afschuiven van de eigen verantwoordelijkheid en de
erkenning van een macht boven de kerk, die niet
bestaat.

Prof. Rutgers (het juk der tweede Hiërarchie 1887)
verklaarde:

„Ook in vroeger tijd hadden de classen en synoden
wel gecommiteerden en deputaten, maar nooit werd
geduld, dat zij ook maar eenigszins als bestuursleden
optraden. Zij hadden eenvoudig uit te voeren, wat hun
door de kerken was opgedragen, zonder eenige alge-
meene of bijzondere bestuursmacht. Deze bleef in den
vollen zin bij de kerken zelve. Daarom juist was er
(Zie vervolg op blz. 400.)

Zingende en Zuchtende Pelgrims.

Er zijn velerlei soorten van pelgrims, die de reis
maken naar het Land van Immanuel. Hoewel de
rijke gevarieerdheid van het menschenleven nu nog
door de zonde ten ondergehouden wordt, ook in de
Kerk ten ondergehouden wordt en eerst in den
hemel met zijn vele woningen openbaar zal wor-
den, kunnen toch de scherpste leer- en de stijfste
levensvormen op deze aarde niet verbergen dat er
allerlei onderscheid is tusschen de kinderen Gods.
Verschillen, die door onze onvolkomenheid helaas
als geschillen zich al te vaak voordoen. Wij ver-
loochenen méér dan wij weten de veelzijdigheid
der genade voor de eenzijdigheid onzer vroomheid,
wij kennen nog maar het do-re-mi van de groote
doxologie: O, diepte des rijkdoms! Misschien zingt
gij niet mede, broeder, als de Gemeente in gezan-
gen God prijst, maar in den hemel zullen u en ik
dit gezang en vele nieuwe liederen zingen! O, tel-
kenmale als ik hier op aarde den aanhef van die
zielsaangrijpende hymne in mijn hart voel trillen:
O, diepte des rijkdoms! dan is het of er een paar
engelen Gods met hemelschen humor alle boeken
uit mijn kast, alle artikelen uit mijn archief en alle
plannen uit mijn hoofd halen, waarop titels staan
als: ons program of iets dergelijks, dan is het of
de Geest mijn hart verwijdt zoodat ik iets ga ver-
staan van Gods program voor Zijn creatuur. Dan
doe ik het raampje van mijn gereserveerde coupé
enkele centimeters open, dan adem ik de zuivere
lucht in van de Liefelijke Bergen, dan is het mij
gansch wonderlijk en wel te moede en spreek ik
de dichteres na:

Als gouden de portalen zijn
Hoe zullen dan de zâten zijn!

Er zijn dan van die „mede-reizigers naar de
eeuwigheid”, die mij bezwaard aanzien en diep
zuchten, hetzij over zichzelf hetzij over mij,
waarschijnlijk over ons beiden. Ik wilde over
dat onderscheid tusschen zingende en zuch-
tende pelgrims enkele opmerkingen maken. Juist
tusschen hen komt het op de reis nogal eens tot
conflicten. Bunyan, de fijne christenkenner met
het ruime hart, heeft in zijn pelgrimsreize aan
de zuchtende pelgrims een uitgebreide plaats in-
geruimd. Hij laat waarlijk niet alleen krachtadig
bekeerde Christenen, Getrouwe martelaren, een
blijmoedige Hoop, een vermaard kampvechter als
Groote Genade naar den hemel reizen. Het is niet
een eng, fantastisch hemelpoortje in zijn allegorie.
Neen, het ruischt op iedere bladzijde: ik zie een
poort wijd openstaan... Ziet ze reizen: Neerslachtig
en zijn dochter Zeerbevreesd; Lichtvertraagd
op zijn krukken: Vreesachtig, die het woord:
Klopt en u zal opengedaan worden, verandert in:
Zucht... en u zal misschien opengedaan worden!
De oude Eerlijk getuigt van dezen Vreesachtig: „Ik
heb nog nooit een pelgrim gezien, die zoo lastig
was als hij! Ja, deze allen hebben een moeilijke
reis. Het is ook niet leuk zulke mede-reizigers
in de coupé te hebben! Maar dat zal toch moeten,
broeder! Ik geloof één heilige Kerk: dat wil zeg-
gen een Kerk met zingende en met zuchtende pel-
grims, een Kerk met meningsverschillen, indien
gij wilt. Eens zal God alle tranen afwisschen,
lees ik. Maar eens zal God ook alle zuchten doen
ophouden. Dat lijkt mij nog grooter genade. In
de tranen schuilt vaak nog zekere adel. De tranen
ontsiert den man niet! Maar een zucht... geeft
geén licht, maakt benauwd, bezwaart de geestelijke
atmosfeer. O, dat benauwde leven der geloovigen,
terwijl wij toch zulk een zeer vriendelijken Vader
daarboven hebben, die zelfs de haren van ons
hoofd geteld heeft! Maar eens neemt God alle
zuchten weg. Dan krijgt Neerslachtig de bood-
schap: „Bevende man, ik kom u mededeelen, dat
gij bij uw God verwacht wordt om eeuwig verlost
te zijn van vrees en twijfel”. Dan gaat zijn dochter
Neerslachtig zingende door het water! Ja, soms
verandert God reeds tijdens de reize of in het
land Beulah de stemming van zijn bedrukte kinde-
ren. Dat zijn van die hoofdstukken, die alleen in
een christelijke psychologie kunnen voorkom-
men. Dan neemt Lichtvertraagd zijn krukken en
springt en huppelt er mede! Dan zingt de zuch-
tende pelgrim van het blad en zonder blad, dan
is de man van benauwden geest een wandelende
toonladder geworden! Maar de grondtoon is altijd
dezelfde, „O, diepte des rijkdoms! Het is het
do-re-mi van het groote loflied der eeuwigheid,
waarin de eens zoo trillende stem van Vreesachtig
een metalen bariton zal zijn en het piepstemmetje
van Neerslachtig een wondervolle heldentenor, de
zeurstem van Zeerbevreesd zal opklinken als een
sopraan des heils!

Zalig zijn zij, die het heimwee hebben, want zij
zullen thuiskomen!

N. B.